



Broj/Број: 01,2-50-1-127-26/05
Sarajevo/Сарајево: 2.6.2005.

ZAPISNIK

sa 26. sjednice Komisije za vanjske poslove

Sjednica je održana 2.6.2005.godine sa početkom u 11,00 sati.

Sjednici su prisustvovali sljedeći njeni članovi: Martin Raguž, Azra Hadžiahmetović, Nenad Mišić, Izet Hadžić, Sead Avdić, Vinko Zorić i Jelina Đurković.

Seada Palavrić je sa sjednice bila opravdano odsutna jer je istovremeno bila na sjednici druge Komisije, dok Milorad Živković nije opravdao svoje odsustvo.

Sjednici je prisustvovao i Jozo Križanović ispred Kluba poslanika SDP-a u svojstvu predlagača Rezolucije o odnosu institucija BiH prema mandatu i imenovanju novog visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH, te u dijelu koji se odnosi na suglasnost za ratificiranje međunarodnih sporazuma, Kojo Koprivica, pomoćnik ministra prometa i komunikacija BiH.

Zapisnik su vodili Merdžana Iglica, tajnik Komisije i Alma Salkić-Mijić, viši stručni saradnik u komisijama.

Uz napomenu da je na dnevni red potrebno uvrstiti i davanje suglasnosti za ratifikaciju:

-Protokola između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske o međusobnoj zamjeni nekretnina-zemljišta za izgradnju diplomatskih predstavništava u Sarajevu i Ankari i

-Sporazuma između Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu i Bosne i Hercegovine o uspostavljanju Ureda registrara Odsjeka I za ratne zločine i Odsjeka II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, kao i Posebnog odjeljenja za ratne zločine i Posebnog odjeljenja za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Tužilaštva Bosne i Hercegovine, predsjedatelj Komisije predložio je sljedeći:

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika sa 25. sjednice Komisije za vanjske poslove Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 18.5.2005. godine;
2. Razmatranje zaključaka sa Javnog saslušanja o odnosu institucija BiH prema mandatu visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH, održanog 18.05.2005.godine, koji će biti predloženi kao tačka dnevnog reda za sjednicu Zastupničkog doma ili plenarnu sjednicu PSBiH;
3. Zaključci Komisije o Prijedlogu rezolucije o odnosu institucija BiH prema mandatu i imenovanju novog visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH, predlagača Kluba zastupnika SDP-a u Zastupničkom domu;
4. Razmatranje Rezolucije Evropskog parlamenta o stanju regionalne integracije na Zapadnom Balkanu od 14.4.2005.godine, sa zaključcima sa kojima će se ova tema kandidirati za neku od narednih sjednica Zastupničkog doma;

5. Prečišćeni tekst Prijedloga odluke o uspostavljanju i djelokrugu rada međuparlamentarnih grupa prijateljstva Parlamentarne skupštine BiH za bilateralnu suradnju s parlamentarnim tijelima drugih zemalja, koji je upućen kolegijumima oba doma na verifikovanje;
6. Razmatranje sugestija i primjedaba koje su dali članovi Komisije za vanjske poslove Zastupničkog doma na Nacrt pravilnika o međunarodnim aktivnostima Parlamentarne skupštine BiH;
7. Izvještaj o uzvratnoj posjeti delegacije Odbora za vanjsku politiku Hrvatskog sabora Komisiji za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH od 22. do 24. maja/svibnja 2005.godine;
8. Dogovor o programu radne posjete Komisije za vanjske poslove sjedištu Ministarstva vanjskih poslova BiH, 2.6.2005. godine u 13,00 sati;
9. Davanje suglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima;
 - b) Aneksa II Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima o zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu Doljani-Metković;
 - c) Aneksa III Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima o zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu Neum I-Klek;
 - d) Aneksa IV Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima o zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu Neum II-Zaton Doli;
 - e) Aneksa V Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima o zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu Velika Kladuša-Maljevac;
 - f) Aneksa VI Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima o zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu Izačić-Ličko Petrovo Selo;
 - g) Aneksa Ugovora između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prelazima o zoni zajedničke lokacije na graničnom prelazu Bosanska-Srpska Kostajnica–Hrvatska Kostajnica;
 - h) Ugovora o zajmu (regionalni program razvoja puteva) između BiH i Evropske banke za obnovu i razvoj;
 - i) Nota sporazum između guvernera Centralne banke Libije i ministra za međunarodnu suradnju BiH;
 - j) Protokola između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske o međusobnoj zamjeni nekretnina-zemljišta za izgradnju diplomatskih predstavništava u Sarajevu i Ankari;
 - k) Sporazuma između Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu i Bosne i Hercegovine o uspostavljanju Ureda registrara Odsjeka I za ratne zločine i Odsjeka II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, kao i Posebnog odjeljenja za ratne zločine i Posebnog odjeljenja za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Tužilaštva Bosne i Hercegovine.
10. Tekuća pitanja.

Ad.1. Komisija je razmatrala predloženi Dnevni red Komisije za vanjske poslove Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i jednoglasno ga usvojila.

Ad.2. Zapisnik sa 25. sjednice Komisije za vanjske poslove Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 18.5.2005.godine, jednoglasno je usvojen.

Ad.3. Komisija je razmatrala zaključke sa Javnog saslušanja o odnosu institucija BiH prema mandatu visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH, održanog 18.5.2005.godine. Predsjedatelj Komisije je rekao kako zaključci sa ovog saslušanja predstavljaju svojevrsni draft rasprave.

Suština javne rasprave je bila u sljedećem:

1. Da je i sam visoki predstavnik istakao da je rasprava otvorena u pravo vrijeme, te da predstavlja institucionalni odnos prema ovom pitanju.
2. Da Bosna i Hercegovina i njene institucije trebaju biti ravnopravan partner u izboru visokog predstavnika i prirodi njegovog mandata.
3. Da je međunarodna zajednica pridonijela stabilizaciji BiH i da je institucija OHR-a još uvijek potrebna, ali uz obavezno redefiniranje uloge i ovlasti visokog predstavnika.
4. Da je visoki predstavnik u mnogo slučajeva izašao iz okvira svojih ovlasti i da su njegove pojedine odluke bile takve da su ugrožavale osnovna ljudska prava i slobode.
5. Da bonske ovlasti moraju biti značajno reducirane. Stanje u BiH je takvo da partnerski odnos s međunarodnom zajednicom mora ostati, ali da se ovlaštenja visokog predstavnika moraju smanjiti.
6. Da uloga visokog predstavnika treba prerasti u ulogu specijalnog predstavnika Evropske unije bez bonskih ovlastenja.

Predsjedatelj je predložio da se sve inicijative koje budu proistekle iz rasprave na sjednici Komisije sublimiraju u zaključke Komisije i da se dodaju zaključcima sa Javnog saslušanja, te je nakon toga otvorio raspravu o ovoj tački dnevnog reda.

Gđa. Hadžiahmetović izjavila je kako pitanje ovlaštenja visokog predstavnika Kolegij treba uvrstiti na dnevni red sjednice Zastupničkog doma kao jednu od tačaka i na tu sjednicu bi trebalo pozvati i visokog predstavnika. Jedno od suštinskih pitanja je i izlazna strategija OHR-a i nju bi trebalo precizno utvrditi. G. Raguž je istakao da je visoki predstavnik rekao da je spreman doći na sjednicu Doma kada to pitanje bude na dnevnom redu, a izlazna strategija o kojoj je govorila gđa. Hadžiahmetović podrazumijevala bi određenje prema mandatu novog visokog predstavnika.

I ostali članovi Komisije podržali su prijedlog da se zaključci Komisije pripoje onima sa Javnog saslušanja, i da kao set zaključaka budu tema na Domu.

G. Avdić je naglasio da je potreban integralan rad sa međunarodnom zajednicom. Složio se sa zaključkom da se krše osnovna ljudska prava, i da je potrebno smanjiti ovlaštenja visokog predstavnika. Dodao je da onoliko koliko su institucije Bosne i Hercegovine odgovorne za situaciju u BiH, isto je toliko odgovorna i međunarodna zajednica.

G. Križanović se zahvalio u ime predlagača Rezolucije na održanom Javnom saslušanju. On smatra da zaključci sa javne rasprave predstavljaju suštinu tog problema, te je mišljenja da će Bosna i Hercegovina početi napredovati kad joj počne smetati međunarodna zajednica. Ali, potrebna je opreznost kod pitanja spremnosti BiH da može bez međunarodne zajednice. Ključno pitanje je izlazna strategija, nju treba utvrditi kao opći stav BiH koji će uključiti i Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH.

Predsjedavajući Komisije, g. Raguž je na kraju rezimirao diskusiju prijedlogom sljedećih zaključaka sa javne rasprave i sjednice Komisije za vanjske poslove:

1. Sudionici javne rasprave su pozdravili temu javne rasprave i trenutak u kojem se ona organizira jer označava početak jednog institucionalnog odnosa prema pitanju koje je izuzetno značajno za budućnost Bosne i Hercegovine.
2. Sudionici javne rasprave su postigli punu suglasnost oko otvaranja procesa u kojem institucije Bosne i Hercegovine trebaju postati ravnopravan partner, kako u obaveznim konsultacijama o imenovanju, tako i u samoj prirodi mandata visokog predstavnika. Zaključili su da se svako definiranje buduće uloge visokog predstavnika ne može rješavati bez partnerskog odnosa sa institucijama BiH.
3. Sudionici javne rasprave su ocijenili da je, gledajući u cjelini, institucija OHR-a u velikoj mjeri pridonijela stabilizaciji Bosne i Hercegovine, jačanju demokratskih procesa i institucija, te pokretanju i rješavanju pitanja koja se bez te institucije ne bi mogla niti pokrenuti niti riješiti. Institucija OHR-a je Bosni i Hercegovini bila potrebna u prošlosti, i većina sudionika javne rasprave složila se s tim da je još uvijek potrebna, ali uz obavezno redefiniranje njegove uloge i njegovih ovlasti.

4. Većina sudionika javne rasprave podržala je stav Venecijanske komisije Vijeća Evrope o tome kako je još uvijek rano za ukidanje ovlasti visokog predstavnika, i kako postepeno slabljenje njegovih ovlasti treba teći paralelno sa ustavnom reformom koja predstoji u BiH. Isto tako, postignuta je suglasnost oko stava Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope o nekompatibilnosti širokih ovlasti visokog predstavnika sa demokratskim principima evropskih država i suverenitetom Bosne i Hercegovine. Utvrđeno je da postoji više slučajeva u kojima je ured visokog predstavnika prekoračio svoja ovlaštenja, povrjeđujući na taj način temeljna ljudska prava i slobode i u tom smislu OHR treba preuzeti odgovornost. OHR također mora snositi dio odgovornosti za dramatično ekonomsko i socijalno stanje u Bosni i Hercegovini, te zaostajanje Bosne i Hercegovine u procesu euroatlanskih integracija.
5. Sudionici javne rasprave su postigli punu suglasnost o tome da tzv. bonske ovlasti institucije visokog predstavnika moraju biti reducirane. One se moraju postepeno napuštati uz istovremeno preuzimanje odgovornosti od strane institucija Bosne i Hercegovine. Posljednjih je godina ojačalo povjerenje međunarodne zajednice u Bosnu i Hercegovinu, i to predstavlja znak ozbiljnosti domaćih institucija. Međutim, mišljenje većine sudionika javne rasprave je da u Bosni i Hercegovini još uvijek ne postoji jedinstven stav po nekim krucijalnim pitanjima, i na Bosni i Hercegovini je odgovornost da pokaže međunarodnoj zajednici da može postati održiva zemlja, zemlja koja je u stanju sama regulirati osnovne sfere života i postići svoju samoodrživost. U tom smislu, izuzetno je važno pokazati i građanima Bosne i Hercegovine kako su domaće vlasti u stanju napraviti jedan funkcionalan i racionalan sistem, te naći pravi način komuniciranja sa građanima, što će onda osigurati i podršku nevladinog sektora u izgradnji boljeg partnerstva i odnosa sa međunarodnom zajednicom.
6. Svi sudionici javne rasprave su se složili da bi uloga visokog predstavnika u BiH u budućnosti trebala prerasti u ulogu specijalnog predstavnika Europske unije bez bonskih ovlasti kao i ulogu jednog od ključnih partnera Bosne i Hercegovine na njenom euroatlanskom putu.
7. Komisija za vanjske poslove predlaže Kolegiju Zastupničkog doma da do konca juna/lipnja 2005.godine organizira zajedničku plenarnu sjednicu oba doma Parlamentarne skupštine ili posebnu sjednicu Zastupničkog doma na kojoj bi se vodila rasprava o Odnosu institucija Bosne i Hercegovine prema mandatu visokog predstavnika međunarodne zajednice, a na temelju ovih zaključaka.
8. Komisija za vanjske poslove je zaključila da u rasprave o ovoj temi treba uključiti ključne institucije BiH (Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH) kao i ured OHR-a. U skladu s time Komisija će ove zaključke dostaviti Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH i uredu visokog predstavnika kako bi se i oni očitovali o njima, i pozvati ih na sjednicu Zastupničkog doma ili plenarnu sjednicu na kojoj će i oni iznijeti svoj stav o ovom pitanju.
9. Komisija je potvrdila svoje uvjerenje, već iznešeno u javnoj raspravi, da je potrebno precizno utvrditi izlaznu strategiju institucije OHR-a iz Bosne i Hercegovine sa jasno definiranom dinamikom tog procesa u narednom periodu. Ova bi se strategija mogla definirati u dokumentu koji bi nosio naziv Program mjera ili Akcioni plan smanjivanja ovlasti visokog predstavnika i preuzimanje odgovornosti domaćih institucija za samoodrživi razvoj zemlje.
10. Potrebno je, također, u partnerskom dijalogu sa visokim predstavnikom ukazati na dosadašnje rezultate u 10-godišnjem djelovanju ureda OHR-a, ali i slabosti ove institucije u BiH u proteklom periodu, kako bi se odnos s međunarodnom zajednicom mogao i dalje razvijati, ali na novim i kvalitetnijim osnovama. U tom smislu je komunikaciju sa uredom OHR-a potrebno vratiti u legalne institucije vlasti BiH (Parlamentarna skupština BiH, Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH, itd.)
11. Komisija je, u skladu sa svime ovime, podržala principe Rezolucije o odnosu institucija BiH prema mandatu i imenovanju visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH.

12. Komisija je zaključila, konstatirajući da je to jedan od najvažnijih političkih dokumenata koji su se pojavili od Dejtonskog sporazuma do danas, da Rezoluciju Europskog parlamenta o stanju regionalne integracije na Zapadnom Balkanu također uvrsti u dnevni red plenarne ili sjednice Zastupničkog doma o temi uloge međunarodne zajednice u BiH.

Ad.4. Komisija za vanjske poslove podržala je principe Rezolucije o odnosu institucija BiH prema mandatu i imenovanju visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH i to formulirala u tački 11. prethodnih zaključaka.

Ad.5. Predsjedatelj Komisije predložio je da se Rezolucija Europskog parlamenta o stanju regionalne integracije na Zapadnom Balkanu od 14.4.2005.godine razmotri i da Komisija donese eventualne zaključke. G. Raguž naglasio je da je ovo jedan od najznačajnijih dokumenata od Dejtonskog sporazuma do danas. U toj rezoluciji se za Bosnu i Hercegovinu, između ostalog, navodi:

«Uočava se da deset godina nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma, kritični politički problemi ostaju neriješeni, zemlja je ozbiljno podijeljena, a politička stabilnost je ugrožena. Zauzima se stav da su nove političke inicijative hitno potrebne, a zasnovane su na učestvovanju tri naroda koji žive u održivom miru kao susjedi; prema tome, naglašava se potreba za revizijom Dejtonskog sporazuma.»

G. Sead Avdić je predložio da se ovaj pasus koji je citirao predsjedatelj stavi u uvodu zaključaka i da se svi poslanici upoznaju sa Rezolucijom Evropskog parlamenta, a gđa. Hadžiahmetović je predložila da se povodom Rezolucije očituju institucije BiH. Predsjedavajući Komisije, g. Raguž je na kraju rezimirao diskusiju prijedlogom 12.tačke prethodnih zaključaka, a ta je da Rezoluciju Evropskog parlamenta o stanju regionalne integracije na Zapadnom Balkanu od 14.4.2005.god. treba uvrstiti kao jednu od tačaka dnevnog reda na jednoj od narednih sjednica Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ili na plenarnoj sjednici na kojoj će se raspravljati o ulozi međunarodne zajednice u BiH.

Ad.6. Sekretar Komisije je naglasila da je napravljen prečišćeni tekst Prijedloga Odluke, i da se ovaj Prijedlog Odluke upućuje kolegijima oba doma u dalju proceduru.

Ad.7. Sekretar Komisije je upoznala prisutne da je bio produžen rok da se dostave sugestije i primjedbe na Nacrt pravilnika o međunarodnim aktivnostima i da do početka sjednice niko nije uložio nikakvu primjedbu.

Predsjedatelj Komisije predložio je da se Pravilnik o međunarodnim aktivnostima usvoji u predloženom tekstu, a da se zaposleni u odjelu za međunarodne odnose pozovu da naprave jedan izvještaj koji će dati analizu stanja.

Komisija je jednoglasno prihvatila Prijedlog Pravilnika o međunarodnim aktivnostima i uputila ga u dalju proceduru Administrativnim komisijama oba doma PSBiH.

Ad.8. Izvještaj o uzvratnoj posjeti delegacije Odbora za vanjsku politiku Hrvatskog sabora Komisiji za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH koja je održana u periodu od 22. do 24.5.2005.god. ocijenjen je kao vrlo kvalitetno urađen od strane tajnika Komisije, te je jednoglasno prihvaćen uz konstataciju da je posjeta kvalitetno pripremljena i realizirana, te da je dogovoreno da se napravi inventura odnosa dvije zemlje, kao i uvid u stanje bilateralnih sporazuma sa RHrvatskom.

Ad.9. Predsjedatelj je naglasio važnost radne posjete Komisije za vanjske poslove Ministarstvu vanjskih poslova BiH, gdje će na licu mjesta dobiti potrebne informacije i odgovore na mnogobrojna pitanja iz oblasti vanjske politike, a to je, ujedno i jedan vid kontrolne uloge Parlamenta nad izvršnom vlasti. Dogovoreno je da se posjeta realizira odmah nakon završetka 26. sjednice Komisije, u 13h.

Ad.10. Uslijedila je rasprava i razmjena mišljenja sa pomoćnikom ministarstva prometa i komunikacija BiH, koji je zamolio Komisiju da razmotri Ugovor o zajmu pod tačkom h) i istakao je da je ovaj Ugovor bio dva puta na sjednici Vijeća ministara, i 3.12.2004.god. je potpisan. Pojasnio je da je dio sredstava od ovog zajma namijenjen za izgradnju koridora VC, a dio za koridor Banja Luka–Gradiška. Naglasio je da je zajam vrlo povoljan i zamolio da Komisija da svoju saglasnost za ratifikaciju.

Predsjedatelj Komisije je nakon ovoga otvorio raspravu.

G. Hadžić se usprotivio činjenici što se selektivno vrši odabir puteva. Složio se da je izgradnja puta Tuzla-Orašje veoma važna, ali je postavio pitanje kako su odabrani baš ovi pravci koje je pom.ministra spomenuo. Pomoćnik ministra je na ovo rekao da Ministarstvo prometa i komunikacija BiH nije učestvovalo u odabiru pravaca, nego da su to uradila entitetska ministarstva prometa i komunikacija. G.Avdjić je istakao da Bosna i Hercegovina po ovom sporazumu daje garanciju za kredit, pa bi Ministarstvo prometa i komunikacija BiH moglo dati sugestiju da se npr. dio sredstava izdvoji za put Tuzla–Orašje.

Nakon ove rasprave, Komisija za vanjske poslove je dala svoje mišljenje da su ispunjeni uvjeti da Zastupnički Dom Parlamentarne skupštine BiH na svojoj 58. sjednici da saglasnost za ratificiranje gore navedenih sporazuma i ugovora od a) do k).

Sjednica je završena u 13:00 sati.

Nakon toga uslijedila je radna posjeta Komisije Ministarstvu vanjskih poslova BiH. Najprije je Komisiju pozdravio ministar vanjskih poslova, Mladen Ivanić, a potom su uslijedili kratki brifinzi:

1. Sekretara MVP-a BiH, Adnana Hadžikapetanovića, o finansijskim i kadrovskim problemima u MVP BiH;
2. Pomoćnika ministra za bilateralne poslove, Ane Trišić-Babić, o planiranim aktivnostima u narednom periodu, značaju razvijanja odnosa sa zemljama u regionu kao i o unapređivanju ekonomske diplomatije ;
3. Pomoćnika ministra za multilateralne poslove, Nedžada Hadžimusića, o zaključcima Trećeg samita šefova država i vlada zemalja članica Vijeća Evrope, te o značaju multilateralnih aktivnosti i proriteta Bosne i Hercegovine;
4. Pomoćnika ministra za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Davorke Ištuk-Arapović, koja je Komisiji dostavila ažurirani Pregled međunarodnih ugovora i sporazuma koji su u fazi ratifikacije i upoznala članove sa problemima vezanim za konzularne poslove;
5. Šefa Diplomatskog protokola, Sanje Kenig-Ćorović, koja je ukazala na hitnost i neophodnost donošenja tzv. Državnog Protokola, te uređivanja aktivnosti u ovom domenu.

Potom je uslijedio obilazak Ministarstva vanjskih poslova BiH kako bi članovi Komisije za vanjske poslove stekli uvid u teške prostorne uvjete u kojima uposlenici ove institucije rade, a nakon toga je upriličen susret sa novinarima i kratke izjave za javnost.

Predsjedatelj Komisije
Martin Raguž s.r.

Zapisnik sa 26.sjednice Komisije sačinila:

Merdžana Iglica, tajnik Komisije, na osnovu zabilješki Alme Salkić-Mijić, višeg stručnog saradnika u komisijama

Kopija:MVP-u BiH